

FEVLADO vzw

JAARVERSLAG 2006

JAARVERSLAG FEVLADO 2006

INHOUD

Inleiding	pagina 3
1. Wie is Fevlado	pagina 4
1.1. Missie en doelstellingen	
1.2. Algemene contactgegevens	
2. Bestuur en team	pagina 8
2.1. Bestuur	
2.2. Team	
3. Netwerk	pagina 10
3.1. Internationaal	
3.2. Nationaal	
3.3. Vlaams	
4. Activiteiten, gekoppeld aan de doelstellingen	pagina 18
4.1. Belangenverdediging	
4.2. Sensibilisering	
4.3. Ledenbeweging	

INLEIDING

Het jaar 2006 was een bijzonder jaar voor de Vlaamse Dovengemeenschap en dus ook voor Fevlado.

Op 26 april werd de Vlaamse Gebarentaal erkend door het Vlaams Parlement als officiële taal van de Vlaamse Dovengemeenschap. Deze culturele erkenning is in de eerste plaats symbolisch en getuigt van respect, maar het is belangrijk dat bepaalde zaken verankerd worden in decreten van het Vlaams Parlement. Met andere woorden, de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal is geen eindpunt, maar een startschot. Nu dient er werk te worden gemaakt van de concrete invulling van die erkenning en daar zal Fevlado op toezien in 2007!

2006 was ook een belangrijk jaar voor Fevlado-Senioren.

Gedurende het volledige jaar werd er extra aandacht gegeven aan deze afdeling. Verder in dit verslag kan u daar meer over lezen. Het hoogtepunt was het congres rond dove senioren op Werelddovendag. Tijdens dit congres werd onder andere de visietekst van Fevlado toegelicht; een tekst die een aantal aandachtspunten verwoordt waaraan moet worden gewerkt, willen we de situatie van de dove senioren in Vlaanderen zo optimaal mogelijk maken.

Een belangrijk gevolg van dit congres was de aansluiting van Fevlado-Senioren bij de Vlaamse Ouderenraad, erkend door de Vlaamse overheid als de gesprekspartner binnen het seniorenbeleid. Nu deze stap is gezet, kan Fevlado-Senioren haar verwachtingen kaderen in het grotere geheel van het seniorenbeleid in Vlaanderen.

Jammer genoeg werd de Vlaamse Dovengemeenschap ook in 2006 opnieuw geconfronteerd met een tekort aan tolkuren. In november kregen alle tolkgebruikers het nieuws dat de tolkuren welzijn zo goed als op waren. Hetzelfde gebeurde in 2004 en in 2005. De contacten met het kabinet Welzijn zijn lopende om samen naar een structurele en vooral lange termijnoplossing te zoeken.

Nog andere wetenswaardigheden over het jaar 2006 kan u in dit verslag lezen. Het werkingsverslag start met de missie van Fevlado en bespreekt de activiteiten die er toe hebben bijgedragen om onze doelstellingen te bereiken. We zijn blij dat we hiervoor ook in 2006 op de steun mochten rekenen van het bestuur, alle medewerkers en vele vrijwilligers!

Veel leesplezier!

1. WIE IS FEVLADO ?

1.1. MISSIE EN DOELSTELLINGEN

Fevlado = Federatie van Vlaamse DovenOrganisaties vzw

Vaststelling :

- Dove en slechthorende personen worden gediscrimineerd.
- De horende samenleving heeft een verkeerd beeld over deze groep.
- Er is uitsluiting van doven en slechthorenden op sociaal vlak.
- De burgerrechten van doven en slechthorenden worden vaak niet gerespecteerd.

Wat willen we doen, welke zijn de doelstellingen :

- Het bereiken van volwaardig "burgerschap" met gelijke rechten en kansen voor iedere dove en slechthorende persoon.
- Het behouden en verbeteren van de taalkundige en culturele identiteit van doven en slechthorenden.
- Het streven naar een beter zelfbewustzijn van onze groep zodat ze meer voor zichzelf kunnen opkomen en zelf beslissen over hun eigen leven.
- Het bereiken van wederzijds respect voor iedere persoon, zowel doof, slechthorend als horend.

Hoe gaan we dit doen :

- Door het actief beïnvloeden van het beleid (politiek, overheid), het bewustmaken van de samenleving, het aanbieden en/of ondersteunen van opleidingen, via belangenverdediging en, indien nodig, via actievoering.
- Door het informeren en ondersteunen van de taalkundige en socio-culturele gemeenschap van dove en slechthorende personen.
- Door het ondersteunen, adviseren en informeren van organisaties en andere belanghebbenden over de verschillende kenmerken van doofheid (medische, taalkundige, sociale, culturele en onderwijskundige kenmerken).

Waarom Fevlado ?

- Fevlado leeft middenin de Vlaamse Dovengemeenschap, en heeft zeer veel contacten binnen en buiten Vlaanderen.
- Fevlado gelooft dat doven en slechthorenden voldoende sterk zijn om zichzelf te vertegenwoordigen. Onze organisatie wordt geleid door dove en slechthorende mensen en heeft voldoende experts ter beschikking om deze opdracht uit te voeren.

Door het uitvoeren van deze missie wil Fevlado vzw meewerken aan een omgeving waarin de waarden van vreedzaam samenleven (pluralisme), verdraagzaamheid en wederzijds respect centraal staan.

1.2. ALGEMENE CONTACTGEGEVENS

NATIONAAL SECRETARIAAT

Fevlado vzw
Coupure Rechts 314 - 9000 Gent
Ondernemingsnummer : BE 0417058428
Tel.: 09/224.46.76 - Fax : 09/329.07.47
E-mail: info@fevlado.be
www.fevlado.be

REGIONALE SECRETARIATEN

In deze secretariaten zijn medewerkers van Fevlado actief om de doelstellingen te concretiseren op regionaal vlak.

Voor de regio Oost-Vlaanderen :

Fevlado-Gent :
Dovenclub Gent, GebarenTaalGebruikers, Dendermondsesteenweg 449b – 9070 Destelbergen
FevladoGent@fevlado.be

Voor de regio Noord-West-Vlaanderen :

Fevlado-Brugge :
Dovenontmoetingscentrum Effeta, Polderstraat 76a – 8310 Sint-Kruis Brugge
FevladoBrugge@fevlado.be

Voor de regio Zuid-West-Vlaanderen :

Fevlado-Kortrijk :
Dovenontmoetingscentrum De Haerne Club, Kortrijksestraat 70 – 8501 Kortrijk – Heule
FevladoKortrijk@fevlado.be

Voor de regio Antwerpen :

Fevlado-Antwerpen :
Dovenontmoetingscentrum Madosa, Haantjeslei 213 – 2018 Antwerpen
FevladoAntwerpen@fevlado.be

Voor de regio Kempen :

Fevlado-Turnhout :
Dovenontmoetingscentrum Piramime, H. Consciencestraat 17 – 2300 Turnhout
FevladoTurnhout@fevlado.be

Voor de regio Limburg :

Fevlado-Limburg :
Dovenontmoetingscentrum De Schakel, Rechterstraat 43 – 3511 Kuringen (Hasselt)
FevladoLimburg@fevlado.be

LEDENBEWEGING

Voor alle vragen in verband met de ledenbeweging van Fevlado, is er één centraal emailadres beschikbaar : ledenbeweging@fevlado.be .

Afdelingen van Fevlado vzw

- Vlaamse DovenVerenigingen (VDV)
- Fevlado-Senioren
- Fevlado "Helen Kellerclub" (HKC)
- Fevlado-Reisdienst "Dove Trekvogels"
- Jong-Fevlado

Al deze afdelingen hebben hun secretariaat in Gent, Coupure Rechts 314.

Aangesloten vzw

- Vlaamse Doven Sportbond vzw (VDSB)
Blekerij 14, 9800 Zeveren
Fax : 09/386 85 03
Email : vdsb-jenny@euphony.net

2. BESTUUR EN TEAM

2.1. BESTUUR

Eind 2006 telde het bestuur van Fevlado 10 personen, waarvan de meerderheid doof is. De Algemene Vergadering telde 15 personen.

Vanwege de nauwe samenwerking met Fevlado-Diversus vzw en Fevlado-Passage vzw is er één gezamenlijk Dagelijks Bestuur, dat voor de 3 vzw's de krijtlijnen van de dagelijkse werking uittekent.

De directie en coördinatoren van de 3 vzw's zitten wekelijks samen in een stafvergadering om de werking op elkaar af te stemmen.

2.2. TEAM

Het team van Fevlado bestond eind 2006 uit 16 medewerkers.

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap subsidieert de loonkost van 12 voltijdse equivalenten. 2 voltijdse equivalenten (samen 3 medewerkers) werken voor OPDOSS vzw (Optimale Participatie van Dove en Slechthorenden in de Samenleving), en zijn deels in Gent en deels in Antwerpen tewerkgesteld. Hun taakomschrijving wordt opgesteld door OPDOSS.

Van de 16 medewerkers van Fevlado, zijn er 10 doof/slechthorend, en 6 horend.

Elk regionaal secretariaat kon ook in 2006 rekenen op een halftijdse medewerker, en in Gent waren er 10 medewerkers actief.

Voor het onderhoud van de website maakte Fevlado gebruik van de diensten van een webmaster. Een belangrijke investering in 2006 was de installatie van een server, waardoor we binnen een beveiligde omgeving op een meer professionele manier met data om kunnen gaan.

Fevlado kon ook in 2006 rekenen op de inzet van een aantal vrijwilligers. Niet alleen regionaal en bij de afdelingen zijn er veel dove vrijwilligers actief, ook nationaal doet Fevlado geregeld beroep op vrijwillige experts op allerlei vlak, om zo de werking aan te vullen.

3. NETWERK

Fevlado is geen eiland op zich. Ze kan enkel haar doelstellingen bereiken als ze samenwerkt en overlegt met tal van andere organisaties die binnen hetzelfde werkveld functioneren. Informatie uitwisseling en het samenwerken om bepaalde doelstellingen te bereiken is hierbij van primordiaal belang.

Hier vindt u een overzicht van alle organisaties die zowel op internationaal, nationaal en Vlaams niveau voor Fevlado een belangrijke partner zijn.

3.1. INTERNATIONAAL

- **World Federation of the Deaf - afgekort : WFD**

Fevlado is één van de stichtende leden van de WFD. De WFD focust zich vooral op de armere landen in de wereld en de landen waar de dovenproblematiek het meest zwaar is op vlak van onderwijs en mensenrechten. Het is vooral een solidariteitsplatform waarin de sterkere dovenfederaties kunnen samenwerken en steun bieden aan de minder sterke federaties. Deze steun kan financieel zijn, maar kan ook ondersteuning zijn bij het opzetten van nieuwe organisaties in ontwikkelingslanden, het opzetten van dovenonderwijs, het ondersteunen van projecten rond de opleiding van dove bestuursmensen vanuit deze landen, of het leggen van contacten met lokale overheden om de situatie van doven te verbeteren daar waar dat nodig is.

De WFD heeft de status van raadgever bij de Verenigde Naties, een toch belangrijke vorm van erkenning. Hierdoor kan de dovengemeenschap ook haar rol spelen in de besluitvorming bij de Verenigde Naties op domeinen waar dit het leven van de doven kan beïnvloeden.

De WFD organiseert vierjaarlijks een Wereldcongres en dat is vaak een mega-gebeuren met zeer veel doven uit de ganse wereld. Dit Congres bestaat uit een besloten gedeelte, de Algemene Vergadering van de WFD, waarop enkel officiële delegaties van de aangesloten landen toegelaten zijn. Het open gedeelte is dan het Congres waarop iedereen mag aanwezig zijn en met een heel breed programma, gaande van theater, cultuur, kunst, tot workshops en seminars. Een belangrijk aspect van dit evenement zijn de talrijke informele contacten die leiden tot de vorming van een netwerk van mensen die een belangrijke rol kunnen spelen in de werking van de eigen federatie. Mensen die expert zijn op bepaalde domeinen zoals mensenrechten, gebarentaal, politiek, .. kunnen daar geraadpleegd of uitgenodigd worden voor een lezing. Het volgende wereldcongres heeft plaats in 2007. Tussendoor organiseert de WFD ook nog eens studiedagen en seminars.

Op 25 augustus 2006 hield de UN (United Nations) in New York de laatste bijeenkomst over het Verdrag over de Rechten van Personen met een Handicap. Men wou op deze dag de onderhandelingen die startten in 2002 afsluiten door een akkoord te bereiken over het verdrag. In het verdrag zijn enkele artikels opgenomen die van belang zijn voor Dove mensen. Zo wordt er een definitie gegeven van wat taal is en worden er basisprincipes over toegankelijkheid en onderwijs opgenomen.

De WFD was aanwezig en zorgde er voor dat die punten die belangrijk zijn voor gebarentaalgebruikers ook werden verdedigd. De nationale federaties zorgden er dan weer voor dat hun eigen vertegenwoordiger van de UN in New York op de hoogte was van welke aandachtspunten voor de Dovengemeenschap zeker in het verdrag moesten staan. Zo bezorgde Fevlado via het ministerie van Buitenlandse Zaken een uitgebreid document met voorstellen aan de UN ambassadeur voor België. Dit document kan geraadpleegd worden op onze website www.fevlado.be. Op 13 december 2006 keurde de Algemene Vergadering van de UN het ontwerp van de nieuwe conventie goedgekeurd. Dit was een historisch moment voor de Dovengemeenschap omdat de definitie van taal ook gebarentaal opneemt. Het is het eerste internationale verdrag die de gebarentaal en de rechten van Dove personen erkent. Fevlado zal er nu op toezien dat België deze conventie vlug ratificeert en toepast in haar wetgeving.

In 2006 stuurde WFD ook felicitaties naar Fevlado, in verband met de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal.

- ***European Union of the Deaf - afgekort : EUD***

De EUD is een Europese non-profit organisatie met de Nationale Federaties van Doven binnen de Europese Unie als leden. Fevlado is één van de stichtende leden van de EUD en de reden van de oprichting van deze non-profit organisatie was de nood aan een platform van de nationale dovenorganisaties waar de belangen van Dove Europeanen verdedigd worden op Europees niveau. De EUD wil de dialoog met de "horende wereld" uitbouwen op Europees niveau, en dit in overleg en samenwerking met haar leden.

Er zijn talrijke mogelijkheden rond het indienen van Europese projecten op diverse beleidsdomeinen (onderwijs, werk, welzijn, antidiscriminatie, ..) en daarvoor is het toch wel nodig om een sterk uitgebouwd netwerk van mogelijke partners te hebben. De General Assembly of de Algemene Vergadering komt jaarlijks samen. Hoofdonderwerpen zijn daar de opvolging van de gemaakte afspraken van de vorige Algemene Vergadering, de financiële toestand van de EUD, het opstellen en opvolgen van het EUD Action Plan, de relatie tussen de EUD en het European Disability Forum, en het bespreken van de resultaten van seminars rond bijvoorbeeld discriminatie, gelijke rechten, gebarentaal, ... Ook wordt de werking van en acties ten opzichte van de Verenigde Naties in samenwerking met de WFD besproken, en vaak worden er workshops georganiseerd rond relevante thema's.

In 2006 ging deze vergadering door in mei in Wenen. De Algemene Vergadering werd voorafgegaan door een seminar met als thema "Multiple Discrimination".

- ***European Network for Accessible Tourism – afgekort : ENAT***

Fevlado is sinds 2006 lid van dit netwerk. Het is samengesteld uit organisaties en individuen uit de private en publieke sector en NGO's die ernaar streven om Europese toeristische bestemmingen toegankelijk te maken voor iedereen. Ze verzamelt informatie rond toegankelijkheid en stelt die ter beschikking. Deze organisatie wordt gedurende 2 jaar financieel ondersteund door de Europese Commissie.

- ***Dovenschap Nederland***

Dovenschap is de belangenorganisatie van dove mensen in Nederland. Jaarlijks wordt er een overlegvergadering georganiseerd tussen de Vlaamse en de Nederlandse Dovenfederatie. In 2006 ging deze door op 14 juli in Utrecht (Nederland). Deze jaarlijkse bijeenkomst geeft de mogelijkheid aan beide federaties om elkaar beter te leren kennen, en de eigen werking te toetsen aan die van een gelijkaardige organisatie. Er worden standpunten vergeleken en oplossingen gezocht voor gelijkaardige problemen. In 2006 werd de positie van dove jongeren binnen de 2 dovenfederaties besproken, alsook de belangrijkste internationale ontwikkelingen. Er werd verder informatie uitgewisseld over de stand van zaken in beide landen met betrekking tot de erkenning van de gebarentaal, ondertiteling op TV, de anti-discriminatie wetgeving, de kwaliteit van de tolken, de positie van doven op de arbeidsmarkt en toegankelijkheid. Verder werd een gemeenschappelijke studiedag in 2007 voorbereid rond empowerment, waarop 20 personen van Dovenschap en 20 personen van Fevlado zullen worden uitgenodigd.

3.2. NATIONAAL

▪ ***Fédération Francophone des Sourds de Belgique – afgekort FFSB***

Fevlado en FFSB overleggen twee maal per jaar om vooral informatie uit te wisselen. Soms wordt er ook samen gelobbyd.

In 2006 werden gezamenlijke standpunten voorbereid om mee te nemen naar de Algemene Vergadering van EUD. Ook werden er afspraken gemaakt rond de afvaardiging vanuit beide organisaties naar EUDY (European Deaf Youth) en WFDY (World Federation of the Deaf Youth).

Er werd ook een gezamenlijk standpunt voorbereid in verband met beeldtelefonie. Als gevolg van dit overleg, zetelt er nu een expert van FFSB in de expertengroep Technische Hulpmiddelen.

In 2008 zal de Werelddovendag samen met FFSB worden georganiseerd en in 2006 werden hiervoor de eerste contacten gelegd.

▪ ***Belgian Disability Forum - afgekort BDF***

Het Belgian Disability Forum zag het licht begin 2004 aangezien er vanuit België geen enkele "officieel aanvaarde" organisatie bestaat die de Belgische gehandicapten kon vertegenwoordigen op Europees vlak. De bestaande Hoge Raad voor Personen met een Handicap wordt immers samengesteld door de overheid die hiervoor mensen aanduidt als zogenaamde vertegenwoordigers van de gehandicapten maar blijkbaar strookte dit niet met de regelgeving van het EDF (European Disability Forum). Dit forum eist onder meer dat de vertegenwoordigers van de nationale gehandicaptenfederaties bestaan uit representatieve mensen en dat de leden van deze federaties voor het merendeel zelf een handicap hebben. Het BDF voldoet wel aan deze vormvereisten aangezien ze opgericht werd door een aantal gehandicaptenorganisaties in Vlaanderen en Wallonië waaronder ook Fevlado en de Waalse organisatie FFSB - sedert enkele jaren is het BDF ook effectief lid van het European Disability Forum als vertegenwoordiger van België.

2 bestuursleden van Fevlado zijn leden van de Algemene Vergadering van het BDF.

Gesprekspunten binnen het BDF zijn vooral de houding van België bij de implementatie van diverse Europese richtlijnen rond personen met een handicap, het bepalen van onze standpunten, en het doorgeven van informatie vanuit Europa naar de achterban, vooral dan inzake mogelijke subsidiëringen en projecten. Grote thema's zoals antidiscriminatie, gelijke rechten en arbeid worden hier ook aangepakt. Het BDF beschikt over een personeelskader dat volledig door de Belgische overheid wordt gefinancierd.

De bedoeling is evenwel ook om in België de rol van de Hoge Raad over te nemen als adviserend orgaan naar de overheden toe rond het wetgevend werk.

Op 16 juni organiseerden het BDF en de Nationale Hoge Raad voor personen met een Handicap een nationale conferentie in Brussel, in het kader van het proefproject 'Mainstreaming van handicap in het lokale beleid', in partnerschap met de steden Brussel-Eupen-Fontaine-L'Eveque en Hasselt. Fevlado nam deel aan deze conferentie.

▪ ***Sensorial Handicap Coöperation – afgekort SHC***

SHC is een tweetalige niet-gouvernementele organisatie (NGO) voor ontwikkelingssamenwerking, erkend door de Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGOS) sedert 1992. SHC groepeert de initiatieven inzake ontwikkelingssamenwerking van de meeste Nederlandstalige en Franstalige voorzieningen voor mensen met een sensorïele handicap in België.

Fevlado is lid van de Algemene Vergadering van deze vzw, en was in 2006 ook aanwezig tijdens de viering van het 20-jarige bestaan. Verder in dit verslag vindt u meer toelichting rond de samenwerking tussen Fevlado, Jong-Fevlado en SHC betreffende de organisatie van bouw-/uitwisselingskampen voor jongeren.

3.3. VLAAMS

- ***Fevlado-Passage vzw***

Deze organisatie staat in voor de dienstverlening aan doven, slechthorenden, doof gewordenen, hun omgeving en geïnteresseerden. De individuele begeleiding van doven/slechthorenden geeft voeding aan de belangenverdediging van Fevlado via de verzameling van individuele maar gelijkaardige klachten, die vertaald worden naar structurele tekorten.

Fevlado-Passage kon ook in 2006 geen beroep doen op overheidssubsidies. In 2006 werden de eerste contacten gelegd met Blindenzorg Licht en Liefde vzw die ook zelf instaan voor de opvang en begeleiding van blinde en slechthorende personen die met hun vragen nergens anders terecht kunnen. Tijdens deze contacten werd constructief nagedacht hoe deze gelijkaardige dienstverlening in een structureel kader kan worden gegoten. In 2007 wordt hier verder aan gewerkt.

- ***Fevlado-Diversus vzw***

Deze vzw is erkend als sociaal-culturele organisatie, die educatieve en ondersteunende activiteiten organiseert die een genuanceerde kijk op doof- en slechthorendheid moeten bevorderen. Ze benadert daarbij doofheid vanuit een sociaal-cultureel perspectief. De samenwerking tussen Fevlado en deze dienst is belangrijk als het gaat om gezamenlijke prioriteiten, zoals de sensibilisering van de horende maatschappij. Dankzij enkele dove medewerkers van Fevlado, kreeg Fevlado-Diversus ook in 2006 de nodige input van "experten" om de cursussen Vlaamse Gebarentaal en voordrachten verder uit te bouwen.

Het archiefcentrum van Fevlado-Diversus is het resultaat van het project *Archieven van de Vlaamse dovengemeenschap*. Dat liep van 2004 tot 2006 en werd gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Tijdens dat project werd de bewaring van een aantal belangrijke archieven verzekerd, en zijn ze ontsloten voor een breed publiek. Fevlado-Diversus is daardoor een centrale bewaarplaats geworden van de archieven van de Vlaamse dovengemeenschap. Fevlado was partner in dit project.

In oktober ging bij Fevlado-Diversus het erfgoedproject *Uit de Doofpot* van start, waarbij Fevlado ook als partner optreedt.

- ***Vlaams Gebarentaal Centrum – afgekort VGTC***

Binnen het VGTC ontmoeten leden van de Vlaamse Dovengemeenschap, personen werkzaam binnen diensten of organisaties gericht op doven en slechthorenden, en taalkundigen met ervaring op het vlak van gebarentaalonderzoek elkaar om te overleggen en om samen initiatieven te ontwikkelen. Deze initiatieven zijn vooral - maar niet uitsluitend - gericht op het onderwijs van en onderzoek naar de Vlaamse Gebarentaal. Ook Fevlado was in 2006 hierin vertegenwoordigd, als lid van de Algemene Vergadering van deze vzw.

Op vraag van de European Union of the Deaf (EUD) werd een tiental jaar geleden gestart met een Europees project omtrent de status van de gebarentalen in de verschillende lidstaten. Elke lidstaat moest dus een stand van zaken opmaken van de actuele status van de gebarentaal in het eigen land. Dit gebeurde aan de hand van de bespreking van een aantal verschillende thema's. Voor elk van de thema's diende de huidige situatie te worden geschetst, moesten de belangrijkste problemen/noden/tekorten aanstipt worden en wensen en voorstellen geformuleerd voor verbeteringen in de toekomst. Het VGTC startte in 2006 een vervolg op dit project om – onder andere – na te gaan of de wensen die tien jaar geleden geuit werden, uitgekomen zijn en om te bevroegen welke de huidige verlangens zijn voor de toekomst. Binnen dit "bevroegingsproject" worden tien thema's behandeld: media, status van VGT, tolken, onderwijs, tewerkstelling, hulpmiddelen en telecommunicatie, dienstverlening, gebarentaalonderzoek, dovengemeenschap, en CI. Van september 2006 tot juni 2007 wordt er maandelijks vergaderd. Uiteindelijk is het ook de bedoeling om de resultaten van dit werk (de schets van de huidige situatie en de wensen voor de toekomst) te publiceren. Voor Fevlado kan deze publicatie een lobbyinstrument bij uitstek worden.

▪ ***Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven vzw – afgekort CAB***

Er wordt op geregelde basis overlegd tussen Fevlado en het CAB, over items die beide organisaties aanbelangen. Concrete resultaten van dit overleg in 2006 worden beschreven bij de verwezenlijkingen van de belangenverdediging, verder in dit verslag.

▪ ***Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap***

Binnen het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap zetelen vertegenwoordigers van Fevlado in

- De werkgroep 'Opvolging van de resolutie betreffende personen met een auditieve handicap' : Na het verschijnen in het Vlaams Parlement van de resolutie over personen met een auditieve handicap in mei 1999, werd er binnen het Vlaams Fonds een werk/denkgroep opgericht om de inhoud van deze resolutie te bespreken. De bedoeling van deze groep is om de realisatie op te volgen van wat er in de resolutie staat.
- De Ad Hoc Commissie Individuele Materiële Bijstand : Deze commissie buigt zich over de maatregelen ter bevordering van de maatschappelijke integratie van personen met een handicap. Zij doet voorstellen van maatregelen in alle maatschappelijke gebieden en beleidsdomeinen die personen met een handicap in de gelegenheid stellen om volwaardig te participeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt, onder meer door advies te geven rond reglementering, allerhande tussenkomsten en hulpmiddelen, onderzoek, informatieverwerking en verspreiding. Ook inzake het individueel functioneren van personen met een handicap en de samenwerking met de overheidsdiensten en – instellingen, bevoegd inzake onderwijs en tewerkstelling, geeft zij advies met het oog op de coördinatie of eventuele integratie van individuele bijstand voor personen met een handicap. Een personeelslid van Fevlado is lid van deze commissie.
- De klachtencommissie inzake de dienstverlening door doventolken : Bij klachten inzake de dienstverlening door doventolken vervult het CAB haar rol als klachtbemiddelaar. Indien dit niet tot een oplossing leidt, moet het CAB de klacht ter kennis geven aan de klachtencommissie, die uiteindelijk een definitief voorstel van een oplossing moet geven aan de beleidsorganen van het Vlaams Fonds. In de klachtencommissie zetelen vertegenwoordigers van de belangenverenigingen van de dove cliënten (waaronder Fevlado), van de belangenvereniging van de tolken, van het CAB en van de overheid.

Enkele agendapunten van de vergaderingen van deze verschillende werkgroepen worden verder in dit verslag besproken.

▪ ***Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap vzw – afgekort GRIP***

Op verschillende punten werd er in 2006 nauw samengewerkt met de organisatie GRIP. Zo was Fevlado aanwezig tijdens de vergaderingen waar de gemeenschappelijke campagne in 2007, in het kader van het Europees Jaar van Gelijke Kansen voor Iedereen, voorbereid werd. Fevlado was ook aanwezig op de Open GRIP Dag op 23 april in Gent.

▪ ***Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid***

Onder leiding en coördinatie van GRIP komt dit gebruikersoverleg op regelmatige basis samen om rond dit domein een aantal punten op te volgen en beleidsadviserend werk te verrichten. Ook Fevlado maakt deel uit van dit overlegforum, waar in 2006 onder andere gewerkt werd rond beschutte en sociale tewerkstelling, loopbaanbegeleiding voor personen met een handicap, loonkostsubsidies, enzovoort. Ook in 2006 zetelde een afgevaardigde van Fevlado in het panel tijdens de studiedag Wervend Werven in Brussel, georganiseerd door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, dienst Emancipatiezaken.

▪ ***Vlaams Gebruikersoverleg voor Personen met een Handicap vzw – afgekort VGPH***

In oktober 2004 sloot Fevlado zich aan bij dit platform dat intussen 16 gebruikersorganisaties onder haar leden telt. De bedoeling is om de krachten te bundelen en samen te strijden voor een

“evenwaardige” positie van personen met een handicap in de zorg. Het VGPH heeft provinciale werkingen, die de gebruikers ondersteunen in het Regionaal Overleg. In 2006 werkte Fevlado vooral mee binnen de gebruikersraad zorgregie, om via dit orgaan mee na te denken over de manier waarop het huidige zorgaanbod anders kan worden georganiseerd, zodat alle personen met een ondersteuningsnood hierop beroep kunnen doen.

▪ ***Sociaal-economische Raad van Vlaanderen – afgekort SERV***

Op vraag van de minister van Werkgelegenheid en Toerisme werd op 16 december 2003 in de SERV de commissie Diversiteit opgericht. De commissie Diversiteit ijvert voor de evenredige vertegenwoordiging in het sociaal-economische leven van die groepen van de bevolking die nu niet op een evenredige wijze vertegenwoordigd zijn.

De commissie Diversiteit is paritair samengesteld. Naast de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties uit de SERV zijn er toegevoegde leden, namelijk de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de kansengroepen. Via de commissie Diversiteit van de SERV krijgen kansengroepen dus een stem in de beleidsadviesing betreffende evenredige arbeidsdeelname en diversiteit.

Momenteel zijn er in de commissie Diversiteit twee kansengroepen opgenomen: namelijk de allochtonen en de personen met een arbeidshandicap. Voor iedere kansengroep is er een werkgroep binnen de commissie Diversiteit opgericht. Het is de minister van tewerkstelling, die na advies van de SERV, bepaalt welke kansengroepen er aanbod komen in de commissie Diversiteit. Fevlado zetelt in deze commissie.

▪ ***Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap Gent – afgekort SAPHGent***

In verschillende steden vormt deze raad de schakel tussen het stadsbestuur en de lokale verenigingen en instellingen voor personen met een handicap. Zij brengt advies uit en signaleert knelpunten over alle aangelegenheden die deze personen aanbelangen. Fevlado neemt maandelijks deel aan de vergaderingen van de SAPH Gent, en is daarnaast actief betrokken in 2 werkgroepen van deze SAPH, namelijk de werkgroep toegankelijkheid en de werkgroep tewerkstelling. Binnen deze werkgroepen behartigt Fevlado de belangen van dove en slechthorende gebarentaalgebruikers. In de SAPH van enkele andere steden zijn ook dove personen aanwezig, die daarbij ondersteuning krijgen vanuit Fevlado.

▪ ***Toegankelijkheidsoverleg Vlaanderen – afgekort T.O.V***

Fevlado is actief lid van dit overlegplatform van diverse organisaties die actief zijn rond het thema toegankelijkheid. Verder in dit verslag, in het gedeelte over de belangenverdediging, wordt nader toegelicht wat de realisaties van deze samenwerking geweest zijn in 2006.

▪ ***Provinciaal Platform Toegankelijkheid – afgekort P.P.T***

Om de toegankelijkheidswerking van de verschillende organisaties en acties rond toegankelijkheid te coördineren wordt er vanuit elk provinciaal steunpunt een Toegankelijkheidsplatform samengesteld. Dit overleg bestaat uit organisaties die rond toegankelijkheid werken, maar ook gebruikers en een technisch adviesbureau voor toegankelijkheid zijn meestal partners. Bedoeling is overleg en samenwerking op gang te brengen. Via het platform worden ook kennis, informatie en ervaring uitgewisseld. In nauwe samenwerking met dit platform wordt het provinciaal toegankelijkheidsbeleid uitgetekend. Het Provinciaal Platform voor Toegankelijkheid verleent adviezen op vraag van het bestuur of op eigen initiatief omtrent toegankelijkheidsmateries.

Fevlado was in 2006 vertegenwoordigd in de provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen (Westkans), Antwerpen (Toegankelijkheidsplatform van het Centrum voor Toegankelijkheid Provincie Antwerpen) en Vlaams-Brabant (Toegankelijkheidsplatform).

- **Overlegplatform Vlaamse Doveninstututen - CORA**

Dit platform heeft 6 werkgroepen. Zowel aan de werkgroep "Doofbewustzijn en gebaren", als in de werkgroep "Tolken in onderwijs", verleent Fevlado zijn medewerking. Concrete voorbeelden hiervan worden beschreven onder het item "belangenverdediging".

4. ACTIVITEITEN, GEKOPPELD AAN DE DOELSTELLINGEN

Om de doelstellingen die in de missie van Fevlado zijn vooropgesteld te behalen, werden voor 2006 de volgende werkerterreinen afgebakend, die elk werden geleid door een cel :

- Belangenverdediging
- Sensibilisering
- Ledenbeweging

4.1. BELANGENVERDEDIGING

De cel belangenverdediging is waarschijnlijk de belangrijkste binnen de werking van Fevlado vzw. Onze federatie is immers de spreekbuis voor de Vlaamse Dovengemeenschap en haar rechten.

De cel wordt ondersteund door expertengroepen, waarin personen zetelen die hun expertise op een bepaald terrein aanbieden, zodat de cel belangenverdediging op een gefundeerde wijze beslissingen kan nemen.

Extern zetelen afgevaardigden van Fevlado in werkgroepen, commissies en overlegvergaderingen bij andere organisaties. Fevlado overlegt met de andere organisaties in het werkveld, met de federale overheid, de nationale overheid, de provinciale en gemeentelijke besturen en verschillende andere instanties.

De volgende items waaraan in 2006 werd gewerkt worden hieronder behandeld :

- Onderwijs
- Toegankelijkheid
- Tolkuren
- Erkenning van de Vlaamse Gebarentaal
- Individuele Materiële Bijstand/Hulpmiddelen
- Experten technische hulpmiddelen
- Digitale TV

Onderwijs

De medewerkers van de belangenverdediging hadden voor volgende zaken contact met het kabinet van Vlaams minister van Onderwijs, Frank Vandenbroucke:

- Fevlado vroeg om de tolkuren voor dove leerlingen in het geïntegreerd onderwijs te verhogen van 9350 tot 10500. Hierop kwam de positieve reactie dat de minister de trend van het stelselmatig verhogen van de tolkuren wil voortzetten.
- Fevlado bracht de minister op de hoogte van de stakingsactie van de tolken die doorging op 1 en 4 september 2006. De staking diende om de situatie van de tolken in het domein onderwijs aan te klagen. Fevlado vergaderde met het VVTG en het CAB over de strategie van de actie, en bracht de scholen op de hoogte van de stakingsactie. Er werd uitgelegd waarom wij deze actie steunden en er werd gevraagd om voor de dove leerlingen opvang te voorzien. Fevlado was aanwezig op beide acties. We zorgden voor een persbericht, en gaven interviews voor de radio, kranten en regionale televisie. De actie van de tolken leverde een minieme loonsverhoging op. Fevlado was teleurgesteld in de resultaten van de actie en onderhandelingen. We adviseerden het VVTG om een sterk dossier op te maken rond het statuut van de tolken Vlaamse Gebarentaal om in de toekomst sterker naar de onderhandelingen te kunnen trekken.
- Fevlado reageerde op het ontwerpdecreet op de hervorming van het volwassenenonderwijs. Hierbij haalden we aan dat het volwassenenonderwijs voor dove personen ontoegankelijk is en blijft. Er volgde een positieve reactie met de mededeling dat er een budget wordt vrijgemaakt om ook voor dove studenten in het volwassenenonderwijs tolken te voorzien.

De expertengroep Onderwijs kwam éénmaal samen in 2006. De discussies verliepen meestal via e-mail. De experts verleenden advies aan

- het CAB. Fevlado werd gecontacteerd door Dirk De Witte (directeur CAB) aangaande blijvende problemen bij de tolkenorganisatie in onderwijs. De situatie rond afwezigheden van leerlingen leidt tot verschillende problemen en de regel die naar aanleiding van de problemen werd uitgevaardigd door het departement Onderwijs is de aanleiding van heel wat ergernis. Dirk De Witte vroeg naar een standpunt van Fevlado in de zaak. Hiervoor werden de experts Onderwijs en de experts Tolken geraadpleegd.
- het VEHHO (Vlaams Expertisecentrum Handicap en Hoger Onderwijs). De experts screenden de website op correctheid, volledigheid en begrijpbaarheid van informatie. Er werd een document doorgegeven aan VEHHO met tips ter verbetering.

De experts namen een standpunt in met betrekking tot het eindwerk *Een tolk...wablief? Een leerkrachten – en leerlingepakket omtrent tolken Vlaamse Gebarentaal in de klas*, dat afgeleverd werd in het kader van de opleiding tolk VGT. De CORA werkgroep tolken in onderwijs wou dit pakket gebruiken in de verschillende scholen in Vlaanderen. Fevlado en de experts adviseerden negatief.

De experts en Fevlado reageerden op de ontoegankelijkheid van de dvd *Elke leerling telt*.

Hoe gelijke kansen en ambitie kunnen samengaan. Deze DVD richt zich tot scholen en wil de discussie rond Gelijke Onderwijskansen aanwakkeren en is een publicatie van het Departement Onderwijs. Op de website <http://www.ond.vlaanderen.be/gok/dvd/> kan men de trailer van de DVD bekijken en daarbij viel het ons op dat de DVD niet toegankelijk is voor dove en slechthorende leerkrachten. Fevlado drong er dan ook op aan om enkele exemplaren te voorzien van een tolk Vlaamse Gebarentaal, die de gesproken taal omzet naar Vlaamse Gebarentaal. Het departement voorzag een oplossing door de volledige tekst van de DVD in geschreven vorm beschikbaar te maken.

De experts formuleerden hun opmerkingen op het werkstuk *Cl en de toekomst van de Dovengemeenschap*, een werkstuk ingeleverd aan de opleiding tolk Vlaamse Gebarentaal van het VSPW in Sint-Amandsberg.

De experts verzorgden samen met Fevlado de tekst over onderwijs voor het bevragingproject van het VGTC.

In het kader van onderwijs voor anderstalige dove personen, werd in 2006 een parlementaire vraag gesteld door Helga Stevens aan Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, Marino Keulen over de toegankelijkheid van de inburgeringcursus voor nieuwkomers in Vlaanderen. Hierbij werd opnieuw aangegeven dat dergelijke cursussen niet toegankelijk zijn voor dove personen. Hierover is er overleg tussen de minister van Gelijke Kansen (Van Brempt) en minister van Inburgering (Keulen).

Fevlado nam deel aan 3 vergaderingen van de CORA werkgroep tolken in onderwijs.

In 2006 begonnen de voorbereidingen rond het dossier Leerzorg. De discussienota van de minister werd gelezen, er werden contacten gelegd met andere organisaties om tot een gezamenlijk standpunt te komen. Een dove studente woonde in naam van Fevlado de discussiedag over het Leerzorgkader bij, georganiseerd door de Vlaamse Scholieren Koepel (VSK). Fevlado gaf haar opmerkingen door aan de VLOR over de tekst "Doelgroepenbeleid volwassenenonderwijs: discussienota", opgesteld door de werkgroep Doelgroepenbeleid van de Raad Levenslang en Levensbreed Leren.

Toegankelijkheid

Fevlado maakt deel uit van het ToegankelijkheidsOverleg Vlaanderen en nam in kader hiervan deel aan de maandelijkse kerngroep vergaderingen. Fevlado had inbreng binnen het TOV bij

- het uitschrijven van het project verstandelijke toegankelijkheid dat voorgelegd wordt aan de administratie Gelijke Kansen om kans te maken op een projectsubsidie.
- het schrijven van de tekst voor de TOV folder.
- het schrijven van de tekst voor de TOV website.
- het organiseren van de vertaling naar VGT van de inleidende info op de TOV website.
- het geven van een presentatie over toegankelijkheid en mobiliteit op de TOV open dag.
- het verspreiden van een persbericht in naam van het TOV over de ontoegankelijkheid van de stembureaus naar aanleiding van de Vlaamse en Provinciale verkiezingen op 8/10/2006.
- het formuleren van opmerkingen op de Wenkenbladen uitgebracht door Gelijke Kansen.

Op het niveau van de minister van Gelijke Kansen, Kathleen Van Brempt, nam Fevlado als lid van het TOV deel aan besprekingen rond het decreet op de toegankelijkheid. Ook bij besprekingen rond de plaats van de gebruiker in het toegankelijkheidsbeleid van de Vlaamse Regering was Fevlado aanwezig. Verder leverden we aan het kabinet van Vlaams minister van mobiliteit, Kathleen Van Brempt, de knelpunten aan binnen het openbaar vervoer voor dove, slechthorende en doofblinde reizigers. Ook gaf Fevlado feedback op de non-paper rond de open coördinatie methode (OCM) van minister Van Brempt.

In het kader van het toegankelijk maken van de nooddiensten en het uitwerken van een toegankelijke alarmprocedure bij calamiteiten voor dove en slechthorende personen werden de contacten en besprekingen gestart in 2004 en in 2005 en 2006 verder gezet. Er werd een vergadering belegd met het kabinet van federaal minister van Binnenlandse Zaken, Patrick Dewael. Op die vergadering werden verschillende afspraken gemaakt. Het dossier kent echter geen vooruitgang. Om het dossier toch terug aan te wakkeren nam Fevlado contact op met federaal Minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen, Christian Dupont en met Staatssecretaris voor personen met een handicap, Gisèle Mandaila. Ook werd er een schrijven over de problematiek gericht aan minister Dewael, aan federaal Minister van Sociale Zaken en Gezondheid, Rudy Demotte en aan de gouverneur van Oost-Vlaanderen, André Denys. Op geen enkele brief kwam een reactie. In 2006 werden geen verdere acties ondernomen.

Fevlado was aanwezig bij de oprichting van ENTER vzw, Vlaams Expertise Centrum Toegankelijkheid.

Fevlado nam ook deel aan de voorbereidende vergadering over de toegankelijkheid van de Gentse Feesten. Naar aanleiding van een persbericht waarin gesteld werd dat de Gentse Feesten voor iedereen toegankelijk zijn, heeft Fevlado gereageerd naar toenmalige schepen van Feestelijkheden, de heer Daniel Termont. Hierbij gaf Fevlado aan dat de toegankelijkheid van de Gentse Feesten voor dove personen nog steeds te wensen overlaat. Fevlado nam ook deel aan de evaluatievergadering over de Gentse Feesten editie 2006 en drong daar aan op een structurele oplossing die gratis is voor de gebruiker.

Dankzij tussenkomst van Fevlado werd de Belbus van De Lijn ook bereikbaar gemaakt voor doven en slechthorenden. Men kan de Belbus nu ook via fax en e-mail bereiken. Deze informatie werd verspreid op een persconferentie over de toegankelijkheid van De Lijn in samenspraak met Fevlado. De informatie werd in VGT verspreid via de Fevlado website. Op de website van De Lijn is de informatie voor dove en slechthorende gebruikers echter nog niet terug te vinden. Fevlado heeft hier reeds herhaaldelijke keren om gevraagd, maar nog zonder resultaat.

Fevlado nam deel aan een vergadering met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding over toegankelijkheid.

Fevlado organiseerde een vergadering rond de problematiek van de autorijlessen en examens voor dove personen. Hieromtrent werden afspraken gemaakt met het Reddend Gebaar die in 2007 opgevolgd worden.

In het kader van het netwerkpartnerschap met Westkans vzw nam Fevlado deel aan

- het netwerkoeverleg van Westkans vzw
- het onderzoek naar de toegankelijkheid van kerken
- het beschrijven van de knelpunten wat betreft toegankelijkheid van culturele centra
- de advisering en informatieverspreiding over een enquête over de toegankelijkheid van winkels

Een afgevaardigde van Fevlado volgt de toegankelijkheidswerking van verschillende provincies en steden op. De verslagen van de vergaderingen op provinciaal en stedelijk niveau worden steeds voorgelegd aan de BV van Fevlado. Opmerkingen worden dan doorgegeven aan de afgevaardigde, die ze op haar beurt doorgeeft op de vergaderingen. Dit gebeurt voor

- de provincie Oost-Vlaanderen
- de provincie West-Vlaanderen
- de provincie Antwerpen
- de provincie Vlaams-Brabant
- de stad Gent
- de stad Antwerpen

Fevlado zorgde voor de vertaling van de noodfax naar het Engels en Duits op vraag van het Infopunt Toegankelijk Reizen. Deze organisatie plaatste de noodfax in de verschillende talen op hun website ter informatie voor dove toeristen.

Er werd contact opgenomen met

- de sp.a rond de ontoegankelijkheid van hun "Bel ons"actie. Op paasmaandag, 17 april 2006, kon de burger 51 sp.a politici laten weten wat hij/zij in de samenleving gerealiseerd wou zien over 10 jaar. Dit kon door eenvoudigweg tussen 10-16u te bellen naar het gratis nummer 0800 235 667. Fevlado liet weten dat deze actie niet toegankelijk was voor dove en slechthorende personen. Er werd door de partij geantwoord dat er een e-mail adres werd voorzien, maar dat dit niet duidelijk genoeg werd gecommuniceerd. In de toekomst zou men bij dergelijke acties meer aandacht besteden aan een alternatief kanaal voor doven en slechthorenden.
- de ombudsdienst van de NMBS met een vraag over het nieuwe omroepsysteem (PIDAAS) dat men in de toekomst zal hanteren in alle stations. Hierbij werd de vraag gesteld naar de toegankelijkheid van informatie die via dat systeem verspreid wordt voor doven en slechthorenden. Het dossier is nog niet afgesloten.
- Vlaams minister van Binnenlandse Zaken, Marino Keulen en federaal minister van Binnenlandse Zaken, Patrick Dewael over de kwestie van Dove bijzitters bij de stembureaus. Hierbij werd de vraag gesteld over wie verantwoordelijk is voor de toegankelijkheid van de stembureaus en wat betreft de Dove bijzitters, wie de organisatie van tolken VGT moet garanderen.
- de Post rond de bereikbaarheid van hun klantendienst voor dove en slechthorende personen. Als reactie werd er een e-mail adres voorzien. Deze info zou in de toekomst ook door De Post verspreid worden.
- Domus Medica, de vereniging van huisartsen, om een oplossing te vragen voor de onbereikbaarheid van de centrale huisartsenwachtdienst. Er is ondertussen contact tussen Fevlado en de vereniging en men zoekt naar een technische oplossing.

Op gebied van ondertiteling werd in de beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Regering opgenomen dat tegen 2010 95% van de Nederlandstalige TV programma's op de openbare zender moeten ondertiteld zijn. De vraag om een tolk VGT te voorzien bij bepaalde programma's werd niet weerhouden. Fevlado was aanwezig op het jaarlijks overleg met de VRT teletekstredactie.

De regionale zenders in Vlaanderen zijn sinds september 2006 gestart met het ondertitelen van hun nieuwsprogramma. In 2007 plant Fevlado een overleg met de verschillende regionale zenders om de ondertiteling te evalueren.

Tolkuren

Voor 2006 voorzag Vlaams minister van Welzijn, Inge Vervotte, een urencontingent van 9000 tolkuren (een uitbreiding van 1000 uren ten opzichte van 2005). Er werd ook de goedkeuring gegeven aan het experiment van de instant tolk. Het gaat om een experiment dat loopt van september 2006 tot juni 2007 waarbij een tolk halftijds in dienst genomen wordt door het CAB. De instant tolk werkt enkel in de drukste regio's, namelijk Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen, en voor de sectoren Welzijn en Onderwijs. De instant tolk kan alleen opdrachten vervullen waarvoor het CAB geen andere tolk kon vinden. In juni 2007 wordt het experiment afgerond en zal het CAB een evaluatie maken.

Medio november bleek het aantal tolkuren opnieuw niet voldoende. Dit werd in eerste instantie verspreid door het CAB en dan ook overgenomen op de Fevlado website in VGT. Volgende stappen werden ondernomen:

- Er werd contact opgenomen met het kabinet Vervotte om het probleem te signaleren en een dringende oplossing te vragen;
- Het probleem werd bij het Vlaams Agentschap onder de aandacht gebracht in de Ad Hoc Commissie IBSI;
- Er werd een persbericht opgesteld dat opgenomen werd door Belga en de Vlaamse kranten;
- Op zondag 3 december ging het programma *Opinie* op AVS en Kanaal 3 over het tekort aan tolkuren. In de studio zaten Isabelle Heyerick (Fevlado) en Helga Stevens. Ook Luc Dewilde van het Vlaams Agentschap kwam aan het woord. Alle drie gaven zij hun mening over de problematiek van de tolkuren die al drie jaar op rij vóór het einde van het jaar opgebruikt zijn. De uitzending werd volledig getolkt naar Vlaamse Gebarentaal.

Samen met het CAB zal Fevlado in 2007 opnieuw de onderhandelingen aangaan voor de uitbreiding van het urencontingent. Ook het financieringssysteem komt ter discussie te staan.

In 2006 werden in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) de ondersteunende maatregelen op vlak van werk van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) naar de VDAB overgeheveld. Deze overheveling geldt echter niet voor de tolkuren arbeid. Zij blijven onder de bevoegdheid van het VAPH. Fevlado vraagt zich af wat de gevolgen zijn voor toekomstige regelgeving, indien deze 'uitzonderingssituatie' behouden blijft. Er werd een nota opgemaakt voor het kabinet van Vlaams minister van Werk, Frank Vandenbroucke. Ook werd er reeds contact opgenomen met de VDAB om de knelpunten rond de tolkuren voor dove personen in de arbeidssituatie te bespreken. Dit dossier wordt verder opgevolgd in 2007.

Erkenning van de Vlaamse Gebarentaal

Op 26 april 2006 werd de Vlaamse Gebarentaal erkend door het Vlaams Parlement als officiële taal van de Vlaamse Dovengemeenschap.

Naar aanleiding hiervan werd

- een bijeenkomst georganiseerd in het Vlaams Parlement, waar sympathisanten de stemming konden mee volgen op een groot scherm.
- een feest gegeven in Brussel met een massale opkomst.
- een persbericht verspreid dat werd opgenomen door Belga en de Vlaamse kranten.
- een reportage/ nieuwsbericht verspreid via het VRT nieuws en VTM nieuws.
- meegewerkt aan radio interviews.
- een reportage gemaakt door Sven Noben, lid van de expertengroep Technische Hulpmiddelen, Ondertiteling, Toegankelijkheid. De reportage werd toegankelijk gemaakt voor horenden door middel van ondertiteling.

Dit alles werd georganiseerd en gerealiseerd in samenwerking met DAF, het VGTC en Helga Stevens.

In 2007 zal het uitvoeringsbesluit klaar zijn en begint de effectieve invulling van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal.

Individuele Materiële Bijstand / hulpmiddelen

Fevlado zetelt in de Ad Hoc Commissie IBSI van het Vlaams Agentschap, waar het de Vlaamse dovengemeenschap vertegenwoordigt. Tijdens de vergaderingen werden door Fevlado volgende punten op de agenda geplaatst:

- de deontologische code tolk voor doven en slechthorenden (aanpassingen naar schrijftolken toe)
- een voorstel tot wijziging van de refertelijst voor personen met een sensorische handicap
- bekijken van de invulling van de pedagogische hulp bij hogere studies
- een vraag naar verduidelijking over de situatie van de tolkuren in het kader van de overheveling van de materiele bijstand in de arbeidssituatie naar de VDAB
- een verduidelijking rond de beslissingstermijn bij een aanvraag van verdubbeling van tolkuren
- de betekenis van het begrip "effectieve arbeidstijd"
- de herziening van de voorwaarden tot uitbreiding van de tolkuren in arbeid

Fevlado maakt deel uit van de werkgroep IMB sensorische (resideert onder het Algemeen Welzijnsverbond). De werkgroep schreef een voorstel tot wijziging van de IMB refertelijst voor slechthorende, dove en slechthorende, blinde personen. Deze voorstellen werden besproken in de Ad Hoc Commissie IBSI van het Vlaams Agentschap. De refertelijst werd aangepast op 1 januari 2007.

Het dossier beeldtelefonie lag eerder stil gedurende 2006. Belgacom heeft nog steeds geen commercieel product klaar. Fevlado nam contact op met Telenet om een dergelijk product op de markt te brengen, maar er bleek weinig interesse. Belgacom liet weten in 2007 toch een commercieel product in de vorm een webcam en software op de markt te brengen. Fevlado wil vóór die tijd duidelijkheid rond de abonnements- en gesprekskosten.

Experten Technische Hulpmiddelen

De expertengroep Technische Hulpmiddelen kwam twee maal samen in 2006.

De experts ondernamen het volgende:

- bijwonen van een voorstelling over het project SMS messenger van Mobistar door de firma Multicall. De experts gaven advies.
- gesprek/kennismaking met het KOC in het kader van de ervaringsdatabank. Er werden afspraken gemaakt in verband met een opleiding. De experts beslisten dat Fevlado zal deelnemen als gebruikersgroep binnen de ervaringsdatabank van KOC met de medewerking van Fevlado-Passage.
- testen van 3G toestellen van Proximus. De experts gaven hun opmerkingen door aan Proximus ivm mobiele beeldtelefonie.
- testen van de Blackberry. De experts gaven hun opmerkingen door aan Proximus.

Binnen de werkgroep van EUD over ICT nemen 3 leden van de expertengroep in naam van Fevlado deel aan de werkgroep.

Enkele leden van de expertengroep namen deel aan het Accessibility Forum van Microsoft. Daar werd het nieuwe Microsoft systeem Vista voorgesteld met speciale aandacht voor de toegankelijkheid van het systeem. Op deze manier werd een samenwerking tussen Fevlado en Microsoft opgestart. Dit wordt verder opgevolgd.

Digitale TV

Er werd een dossier opgestart rond digitale televisie. Verdere uitwerking hiervan volgt in 2007.

Fevlado schreef in naam van SOAP een brief naar de VRT, Belgacom, Telenet en TV Vlaanderen in verband met digitale televisie en implicaties voor doven.

Er werd een vergadering gehouden met WVEM over het thema digitale televisie.

Allerlei

Fevlado startte de discussie op over de vraag of Fevlado de Dovengemeenschap naar de overheid toe moet profileren als taalminderheidsgroep en/of als groep van personen met een handicap. In 2006 gingen twee debatavonden door; de discussie wordt vervolgd in 2007.

Fevlado zal zich kandidaat stellen om te zetelen in de NHRPH (Nationale Hoge Raad Personen met een Handicap) in 2007 (nieuwe verkiezingen). In 2006 werd navraag gedaan naar de procedure.

Telecontact vzw vroeg om een gesprek met Fevlado. Daarbij werden volgende items besproken: WDD, videofonie, Belgacom, ADSLWebsite van Telecontact, project noodoproepen.

Er werd ook in 2006 deelgenomen aan een evaluatievergadering rond de werking van Teletolk.

Er was regelmatig overleg met Fevlado-Passage ivm tussenkomsten voor dove personen, rechten van dove personen, erkenning handicap,....

4.2. SENSIBILISERING

Via verschillende infokanalen probeert Fevlado de horende samenleving te sensibiliseren rond het thema doofheid. Diezelfde infokanalen worden ook gebruikt om aan dove personen zoveel mogelijk informatie te bezorgen, die zij vaak niet krijgen via de kanalen die horende mensen bereiken.

Volgende sensibiliseringsactiviteiten worden hieronder beschreven:

- Website
- Dovennieuws
- E-postberichten
- Zondagnamiddagen
- Werelddovendag
- Persberichten
- Andere publicaties
- Voordrachten/lezingen/getuigenissen
- Informatie van andere organisaties toegankelijk maken
- Project: Onderzoek van jonge kinderen met een CI
- Webtoegankelijkheid
- Ontwikkelingssamenwerking

Website

De website biedt een antwoord op tal van vragen van mensen die op zoek zijn naar informatie rond items die gelinkt zijn aan de Vlaamse dovengemeenschap. Wekelijks worden er aankondigingen verspreid rond activiteiten of bereikte resultaten van Fevlado, of rond evenementen die ook toegankelijk zijn voor doven/slechthorenden. We probeerden ook in 2006 om zoveel mogelijk berichten in de Vlaamse Gebarentaal aan te bieden. Een volledig overzicht van deze berichten kan u vinden op www.fevlado.be, onder het item "Nieuws". In totaal werden er 97 berichten verspreid via dit kanaal, waarvan er 69 werden aangeboden in de Vlaamse Gebarentaal.

Andere belangrijke en veel bekeken items op de website zijn de volgende :

- Gebaren van de maand: maandelijks werden er 10 gebaren gepubliceerd, gelinkt aan een actueel thema.
- Thema's: Enkele thema's werden dieper uitgewerkt.
- Reportages: alle (ondertitelde) reportages die op de Vlaamse televisiezenders werden vertoond rond de Dovengemeenschap of initiatieven die hen aanbelangen, waren nadien opnieuw te bezichtigen op de website.

In 2006 werd een belangrijk item aan de website toegevoegd : Pers. Op deze pagina vinden mensen van de pers gerichte informatie van Fevlado terug. Het gaat enerzijds om richtlijnen die hen helpen om in artikels en reportages, die handelen over doofheid en de Vlaamse dovengemeenschap, correct taalgebruik te hanteren. Anderzijds vinden ze er ook de meest recente persberichten van Fevlado terug.

Dovennieuws

De belangrijkste publicatie van Fevlado is het tijdschrift Dovennieuws. Dit tijdschrift startte in 2006 zijn 82ste jaargang, met een oplage van 1.400 exemplaren, 6 nummers per jaar.

Wie lid is van Fevlado krijgt dit tijdschrift gratis toegestuurd, maar er zijn ook betalende abonnees.

Dit tijdschrift omvat niet enkel belangrijk nieuws vanuit de werking van Fevlado, maar is ook zeer gegeerd bij het doof/slechthorend publiek. De kalender die telkens de planning van lokale ontspanningsactiviteiten weergeeft, geeft aan doven/slechthorenden de kans om hun vrije tijd te plannen.

E-postberichten

De e-postberichten dienen ter verspreiding van dringende berichten, die niet meer op de website kunnen worden geplaatst. Deze berichten bereiken zowel leden als niet-leden van Fevlado, zowel dove/slechthorende als horende personen. Iedereen die geïnteresseerd is, kan zich hiervoor inschrijven.

In 2006 werden er 16 berichten verstuurd. De onderwerpen varieerden van aankondigingen over televisieprogramma's die een item behandelden dat gelinkt is aan de leefwereld van doven en slechthorenden, tot belangrijke verwezenlijkingen vanuit de werking van de belangenverdediging.

Zondagnamiddagen

Elke 5^e zondag van de maand, wordt er in de namiddag eerst een vergadering georganiseerd voor afgevaardigden van de ledenbeweging. In 2006 ging er na de vergadering in april in Hasselt een infomoment door voor alle leden van de organisatie.

De volgende punten werden daar besproken:

- Beeldtelefonie
- Erkenning Vlaamse Gebarentaal
- Werelddovendag 2006
- Nieuws vanuit het Vlaams Fonds
- Nieuws in verband met tolkuren
- Toegankelijke belbus

Werelddovendag

Op 23 september organiseerde Fevlado, samen met Fevlado-Diversus de elfde editie van de Werelddovendag in de universiteitsgebouwen van Diepenbeek. Een 800-tal personen bezochten dit jaarlijks terugkerend evenement.

In de namiddag organiseerde Fevlado voor de eerste keer een congres rond de problematiek van dove senioren. Om aan zoveel mogelijk mensen de kans te geven om het congres bij te wonen, reden er 2 bussen het Vlaamse land door, die aan verschillende opstapplaatsen mensen oppikten.

Meer informatie over dit congres vindt u elders in dit verslag.

In een ander auditorium vond het debat plaats over studeren in het buitenland. Ook Rob Roy gaf het beste van zijn komische kunnen en Jong-Fevlado sloot de dag succesvol af met een grandioze fuif in het dovenontmoetingscentrum De Schakel in Hasselt.

Voor de derde maal reikte Fevlado op het eind van de Werelddovendag een prijs uit aan een dove/horende persoon of organisatie die zich verdienstelijk heeft gemaakt. In 2006 ging de prijs naar Boudewyn De Roose, voor zijn jarenlange inzet binnen de dovensportbond.

Persberichten

In 2006 werden 6 persberichten verspreid door Fevlado:

- Juli: Dovengemeenschap verheugd over nieuw tolkenbesluit
- September: Vlaamse Dovengemeenschap steunt staking tolken
- Oktober: Federatie van Vlaamse DovenOrganisaties ontgoocheld over loonsverhoging tolken
- Oktober: Ontoegankelijkheid staat stemplicht in de weg (in opdracht van het TOV)
- November: Derde jaar op rij tekort aan tolkuren voor doven
- December: VRT maakt belofte aan doven en slechthorenden waar

Telkens wanneer er in de pers of in publicaties allerhande verkeerde terminologie werd gebruikt, bracht Fevlado de auteur hiervan op de hoogte, met de vraag om in de toekomst de correcte terminologie te gebruiken.

Andere publicaties

In het tijdschrift *Logopedie, informatiemedium van de Vlaamse Vereniging voor Logopedisten*, werd in het nummer november-december 2006 door Fevlado een artikel gepubliceerd: "Vlaams Parlement erkent de Vlaamse Gebarentaal... En nu?".

Ook in 2006 werkte Fevlado actief mee aan de publicatie "Over de drempel. Toegankelijke communicatie en informatie voor doelgroepen met een handicap." van Leen Haesaert, medewerker van Memori, de onderzoeks- en consultinggroep van de Katholieke Hogeschool Mechelen.

Voordrachten, lezingen, getuigenissen

Naar goede gewoonte verzorgde Fevlado opnieuw talrijke lezingen en vormingen *Hoe omgaan met dove en slechthorende personen?* Deze lezingen/vormingen in het kader van sensibilisering werden in 2006 onder andere georganiseerd voor of in samenwerking met

- Westkans
- de provincie Oost-Vlaanderen (ambtenaren)
- het stadspersoneel van Brussel
- het museapersoneel van Antwerpen
- het PIVO in Vlaams-Brabant (personeel gemeente- en stadhuizen)
- het SIG (Stichting Integratie Gehandicapten) voor de doelgroep natuurgidsen

Ook de werking van Fevlado zelf was geregeld onderwerp van een lezing, en daarnaast verzorgden dove medewerkers tal van getuigenissen in scholen, in samenwerking met Fevlado-Diversus.

Het thema "toegankelijkheid" werd behandeld tijdens lezingen in het kader van toegankelijk toerisme in Hasselt, Oudenaarde, Sint-Niklaas en Leuven. Fevlado-Diversus organiseerde in 2006 een cursus Dovencultuur; ook daar werd het onderdeel "toegankelijkheid" verzorgd door Fevlado. Ook het personeel van de stad Gent kreeg een vorming rond "integrale toegankelijkheid", georganiseerd door ATO, waar Fevlado aan meewerkte.

In januari nodigde de dovenschool Spermalie uit Brugge Fevlado uit op hun gespreksavond rond de identiteit van dove personen.

Informatie van andere organisaties toegankelijk maken

Fevlado biedt haar diensten aan aan organisaties die hun informatie willen toegankelijk maken voor dove personen. Deze dienstverlening kan zeer breed zijn, en werd in 2006 onder andere aangeboden aan

- Toemeka vzw: In 2006 werd Fevlado partner van Toemeka vzw, in het kader van hun informatiecampagne "Kies-Keurig 2006". Toemeka is een beweging voor een verstaanbare samenleving. Dankzij dit partnerschap kon Fevlado 3 dove vrijwilligers door Toemeka laten opleiden rond de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van oktober 2006. Deze 3 personen brachten vervolgens de opgedane kennis over naar de Dovenclubs van Aalst, Ninove, Sint-Niklaas, Kortrijk, Oostende, Antwerpen en Brugge. Eén van de 3 vrijwilligers gaf dezelfde toelichting nogmaals tijdens WDD.
- In 2006 werden de eerste afspraken gemaakt met het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding. In 2007 zal Fevlado, in partnerschap met het Centrum en FFSB, de antidiscriminatiewet vertalen in Vlaamse Gebarentaal en deze verspreiden binnen de Vlaamse Dovengemeenschap.

Project : Onderzoek van jonge kinderen met een CI

Van oktober 2006 tot oktober 2007 is Fevlado partner van het project 'Onderzoek van jonge kinderen met een Cochleaire Implant', onder verantwoordelijkheid van de VUB, vakgroep Orthopsychologie. Het doel van het project is te onderzoeken of gebarentaal, naast het CI, een meerwaarde is in de ontwikkeling en opvoeding van dove kinderen. De bedoeling is dat er een brochure, video, DVD gemaakt wordt met

(praktische) informatie en richtlijnen over de opvoeding van jonge dove kinderen met een CI, bedoeld voor ouders van dove kinderen, dove volwassenen, professionele hulpverleners en overheidsinstanties.

Webtoegankelijkheid

In 2006 werd de samenwerking opgestart met AnySurfer en Wai-Not rond webtoegankelijkheid voor verschillende doelgroepen. De bedoeling is dat de verschillende organisaties expertise uitwisselen rond dit item en dat er wordt samengewerkt om zoveel mogelijk websites toegankelijk te maken voor de verschillende doelgroepen. In 2007 zal dit concreet worden uitgewerkt.

Ontwikkelingssamenwerking

In 2006 richtte Fevlado een stuurgroep op, die zich focust op ontwikkelingssamenwerking. Deze stuurgroep bekijkt de mogelijkheden en stelt een planning op, zodat Fevlado ook op dit terrein actief kan zijn. In de eerste plaats is het de bedoeling om bestaande organisaties (PHOS, SHC,...) te sensibiliseren om meer aandacht te hebben voor dove volwassenen. In dat kader was er in 2006 al een samenwerking met Sensorial Handicap Coöperation (SHC), rond de organisatie van een: intercultureel bouwkamp in Burkina Faso, in samenwerking met Jong-Fevlado. Meer informatie hierover vind je verder bij het jaarverslag van Jong-Fevlado.

Fevlado nam ook in 2006 deel aan de studiedag 'Oog voor Handicap Noord-Zuid', georganiseerd door PHOS.

Jaarlijks ontvangt Fevlado een aantal buitenlandse bezoekers, die omwille van bepaalde redenen tijdelijk in België verblijven. Zo brachten in januari een aantal Zuid-Afrikanen een bezoek tijdens hun verblijf in België omwille van een projectwerking in samenwerking met de universiteit van Gent, en een groep uit Litouwen bezocht Fevlado op vraag van het ministerie van tewerkstelling. Er werd informatie gegeven rond de algemene leef- en werksituatie van dove personen in Vlaanderen.

4.3. LEDENBEWEGING

Algemeen

De ledenbeweging van Fevlado is een netwerk van

- afdelingen:
 - Jong-Fevlado
 - Fevlado-Senioren
 - HKC (Helen Keller Club)
 - Fevlado-Reisdienst
 - VDV (Vlaamse Doven Verenigingen)
- rechtstreeks aangesloten organisatie:
 - VDSB (Vlaamse Doven Sport Bond)
- niet rechtstreeks aangesloten organisaties: regionale dovenverenigingen met hun afdelingen en kleine dovenverenigingen, die aangesloten zijn bij VDV.

De bedoeling van dit netwerk is om elkaar

- te ondersteunen;
- te begeleiden;
- te bemiddelen bij conflicten;
- socio-culturele activiteiten te helpen organiseren;
- te sensibiliseren;
- regionaal aan belangenverdediging te doen.

Dit netwerk bestaat niet enkel uit aangesloten organisaties, wiens leden automatisch ook lid zijn van Fevlado. Ook leden die rechtstreeks lid zijn bij Fevlado worden betrokken bij dit netwerk. Zo worden aangesloten leden betrokken bij allerhande vertegenwoordigingen en worden ze aangesproken worden op hun ervaringsdeskundigheid. Op deze wijze helpen ze mee de toekomst van Fevlado en van de Vlaamse Dovengemeenschap vorm te geven.

Elke afdeling en aangesloten organisatie heeft en behoudt zijn eigen werking, maar krijgt, volgens afspraak, personeelondersteuning vanuit Fevlado. De coördinatie hiervan gebeurt op het secretariaat te Gent. Vanuit elke afdeling en aangesloten organisatie is er ook een afgevaardigde lid van de Algemene Vergadering van Fevlado vzw. Fevlado wil op die manier de ledenbeweging erkennen als de basis van haar werking.

De coördinatie van de ledenbeweging gebeurt vanuit het nationale secretariaat te Gent.

Als **eerste opdracht** in dit kader zorgt Fevlado voor de aanmaak en verspreiding van de lidkaarten en dovenpassen. Fevlado telde eind 2006 1.368 leden.

Een **tweede opdracht** is het uitwisselen van informatie met de aangesloten dovenverenigingen en de afdelingen van Fevlado. Dit gebeurt op de 5^e zondag van de maand, maar kan ook tijdens aparte vergaderingen gebeuren. In 2006 hadden deze vergaderingen plaats op 29 januari in Antwerpen, op 30 april in Hasselt, en op 29 oktober in Destelbergen. Agendapunten waren onder andere:

- Fevlado-Senioren actieplan
- Gesprek met het CAB
- Vorming rond het bewaren van archiefmateriaal
- Huishoudelijk Reglement van Fevlado
- Gemeente- en provincieraadsverkiezingen
- Kamp voor dove kinderen
- WFD-congres 2007
- ...

Een **derde opdracht** is het bereikbaar zijn voor organisaties met vragen/problemen of voor externe organisaties.

Hieronder wordt de werking in 2006 van de verschillende afdelingen toegelicht.

Vlaamse DovenVerenigingen

VDV is de overkoepelende organisatie van de Vlaamse DovenVerenigingen, die de belangen behartigt van alle dovenverenigingen in Vlaanderen.

Daarvan zijn er bijna 90% aangesloten bij VDV: 6 grote, regionale dovenverenigingen (plaatselijke verenigingen waar op hun beurt weer een aantal clubs zijn bij aangesloten: ontspanningsclubs, sportclubs, jongerenclubs, ouderenclubs, enz...) en ook nog 9 kleine, zelfstandige verenigingen.

VDV verdedigt hierdoor het belang van het verenigingsleven en zorgt zelf voor de vertegenwoordiging van de dovenverenigingen binnen Fevlado vzw.

In 2006 kwamen de contactpersonen van VDV samen met Fevlado om onder andere volgende punten te bespreken :

- Kinderkamp
- Lidgeld voor kinderen
- Verder bestaan van de infonamiddagen
- Samenwerking tussen verenigingen en sportverenigingen
- ...

Ook onder de vorm van lezingen/ vormingen ondersteunt Fevlado de dovenclubs in Vlaanderen. Zo werd er in 2006 een lezing gegeven rond toegankelijkheid bij Nowedo vzw, een lezing rond de sociale kaart bij De Haerne Club in Kortrijk en een lezing rond toegankelijkheid bij De Waasvrienden in Temse.

Ook in 2006 werd Fevlado regelmatig uitgenodigd op vieringen allerhande bij de lokale dovenverenigingen.

Fevlado-Senioren

In januari bracht de voorzitter van Fevlado-senioren, Boudewyn De Roose, samen met zijn echtgenote een bezoek aan de Expo in Kortrijk. Het thema was "Langer Actief" - het waren trefdagen voor de actieve 50-plussers die hun tweede jeugd wilden beleven.

Ook nog in januari herwerkte Fevlado een vragenlijst, opgemaakt door br. Maurice Buyens, over de problemen en de noden van de senioren in Vlaanderen. De voorzitter van de senioren gaf op de website van Fevlado uitleg over de vragen in de Vlaamse gebarentaal. Vele senioren hebben de vragenlijst ingevuld.

In februari bracht de voorzitter van Fevlado-senioren samen met de voorzitter van Fevlado een bezoek aan "De Klinkaard", een tehuis voor volwassenenzorg voor doven te Boom. Er was enige bezorgdheid over wat er gebeurd was gezien er de voorbije jaren een aanslepend conflict was geweest tussen de directie en de doven. Nu is er een nieuwe vzw opgericht met een nieuw bestuur en dit heeft nu de wind in de zeilen.

In mei had er een bestuursvergadering plaats met speciale aandacht voor de bespreking van de thema's die aan bod zouden komen op het congres op Wereld Doven Dag rond de problematiek van dove senioren.

In juni en juli volgden dan vergaderingen met de afgevaardigden van de verschillende regionale seniorenverenigingen waarin de enquête over de noden van de dove senioren werd besproken en waar het congres op Wereld Doven Dag en het bezoek aan het federale parlement werd voorbereid. Ook werden de thema's die aan bod moesten komen tijdens het congres besproken.

Het congres op Wereld Doven Dag in Diepenbeek op 23 september vormde dan het hoogtepunt van de werking. Een visietekst met aanbevelingen ter verbetering van de knelpunten voor de senioren werd voorgesteld. Een gevolg van het congres was ook dat het lidmaatschap bij de Vlaamse Ouderenraad, adviesorgaan van de Vlaamse overheid, werd aangevraagd. Op dit congres werd Boudewyn De Roose, voorzitter van de Fevlado-senioren ook bekroond met een Jaarprijs van Fevlado 2006 "De Hand van Vlaanderen".

In november, tijdens de week van de senioren, brachten meer dan 50 dove senioren een bezoek aan het Federale Parlement. Er was een rondleiding door kamer en senaat en het groot aantal vragen bewees de levendige interesse.

In december was er dan een laatste bestuursvergadering met een evaluatie over het voorbije jaar en de voorbereiding van de werking in 2007.

Jong-Fevlado

Jong-Fevlado overkoepelt 5 bestaande jeugdverenigingen binnen Fevlado; jeugdclub De Vlinder Antwerpen, jeugdclub De Witte's Doordrijvers Brugge, jeugdclub De Joker Gent, jongerenwerking De Haerne Club Kortrijk en jeugdclub De Kempen Turnhout. De leden van de aangesloten jeugdclubs zijn Dove of slechthorende jongeren van 15 tot 30 jaar oud.

In 2006 sloot zich een nieuwe organisatie aan: KiKaDo (Kinderen Kamp Doven). De doelgroep van KiKaDo bestaat uit Dove en slechthorende kinderen van 6 tot 15 jaar, horende broertjes en/of zusjes van 6 tot 15 jaar, en horende kinderen van 6 tot 15 jaar van Dove ouders. Het kamp zal voor de eerste keer georganiseerd worden van 11 tot 18 augustus 2007.

De jeugdclub De Joker is heropgericht in januari 2006 en is weer aangesloten bij Jong-Fevlado.

Het doel van Jong-Fevlado is het behartigen en verdedigen van de sociale, culturele en politieke belangen van Dove en slechthorende jongeren. Jong-Fevlado behartigt ook de belangen van de aangesloten jeugdclubs en haar leden. Ze heeft als taak het organiseren van sociale, culturele en politieke activiteiten en is ook verantwoordelijk voor de regionale, nationale en internationale informatiestroom naar haar leden toe. Ze is ook verantwoordelijk voor de organisatie en begeleiding van de leden die deelnemen aan nationale en internationale activiteiten zoals de European Union of the Deaf Youth (EUDY) en de World Federation of the Deaf Youth section (WFDYs).

Jong-Fevlado beheert de activiteiten en/of fuiven van de aangesloten jeugdclubs zodat er geen twee activiteiten tegelijkertijd gepland worden. Het is immers de bedoeling om aan Dove jongeren zoveel mogelijk de kans te geven elkaar te ontmoeten en te communiceren in Vlaamse Gebarentaal.

Jong-Fevlado heeft een eigen bestuur dat geregeld samen vergadert. Dit bestuur werd vernieuwd in de maand januari 2006. De Algemene Vergadering had plaats op 13 januari bij Madosa in Antwerpen en er werden twee jeugdraden georganiseerd bij Fevlado in Gent, waar telkens 2 afgevaardigden per aangesloten jeugdclub aanwezig waren.

In het jaar 2006 verscheen de Jongerenkrant voor Doven twee keer; Jong-Fevlado verspreidt via dit blad allerlei informatie die voor Dove en slechthorende jongeren in Vlaanderen van belang is.

Jong-Fevlado probeert ook steeds aanwezig te zijn op de algemene vergadering van de EUDY en WFDYs. De EUDY Assembly (de Algemene Vergadering van de European Union of the Deaf Youth) ging door op zaterdag 12 augustus. Er waren 28 verschillende landen aanwezig, waaronder België, met 2 afgevaardigden vanuit Vlaanderen en Wallonië.

Het WFDCC (World Federation of the Deaf Children Camp) 2006 had plaats van 29 juli tot 5 augustus te Castberggaard in Denemarken. Voor het eerst in hun geschiedenis organiseerde WFDYs een kamp voor kinderen tussen 10 en 12 jaar oud. Het thema van dit fantastische kamp was *Many Nations – One Dream, Vele Naties – één Droom*. Deelnemers uit verschillende landen deelden één droom voor de toekomst: het behoud van de Dovenwereld en de Dovencultuur! Tijdens dit kamp kregen de drie Vlaamse deelnemers en hun begeleider de kans om dove kinderen van diverse landen onderling te laten kennismaken en tot vriendschap aan te zetten. Ook werden de verschillende culturen met elkaar geconfronteerd en leerden kinderen hun gebarentaal om te zetten naar Internationale gebarentaal.

De EUDY (European Union of the Deaf Youth) kwam in 2006 samen van 8 augustus tot 15 augustus te Dublin in Ierland. Het doel van deze samenkomst is om aan Dove en slechthorende jongeren van 18 tot 30 jaar van over heel Europa de kans te geven om kennis, ervaringen en cultuur uit te wisselen en nieuwe vriendschappen te sluiten. Tijdens deze week werden er workshops, spelletjes, kunst, toneel en lezingen georganiseerd. Het thema van het kamp was het bereiken van een nieuwe gebarentaalgemeenschap. Er waren vier Vlaamse kampers, 1 Vlaamse delegaat en 1 Waalse kamper/delegaat aanwezig.

Tijdens de viering van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal op 26 april organiseerde Jong-Fevlado een Open Podium waar mooie toneelacts en een videoproject getoond werden.

In het kader van het project *What Do You Think?* (gecoördineerd door UNICEF België) verscheen een nieuwe publicatie om jongeren te helpen hun recht op participatie in de praktijk te brengen en hen mee te laten bouwen aan een betere wereld. Jong-Fevlado vertaalde 80 vragen in VGT om zo de Dove en slechthorende jongeren tussen 12 en 18 jaar de kans te geven om hieraan mee te werken. De vragen werden aangeboden via de website van Fevlado. Er werd massaal gereageerd.

Ook tijdens de WereldDovenDag in Diepenbeek was Jong-Fevlado aanwezig met een infostand. Die avond organiseerde Jong-Fevlado ook een feest voor de Vlaamse Gebarentaal; een fuif met DJ en open podium in het dovenlokaal van het dovenontmoetingscentrum De Schakel in Hasselt.

Jong-Fevlado deed ook mee aan het bevragsingsproject, gecoördineerd door het Vlaams GebarentaalCentrum. Vanaf september 2006 nam het bestuur van Jong-Fevlado elke maand deel aan de vergaderingen. Eerder in dit verslag werd dit project reeds toegelicht.

Jong-Fevlado kon in 2006 voor de tweede keer samen met de organisatie SHC – Sensorial Handicap Coöperation een boeiend uitwisselings-/bouwkamp voor Dove en slechthorende jongeren tussen 18 en 30 jaar organiseren. Het kamp ging door in Burkina Faso tijdens de kerstvakantie, van 25 december tot en met 6 januari 2007. In totaal namen 10 Vlaamse Dove en slechthorende jongeren deel aan dit kamp, begeleid door een Dove coördinator en een tolk Vlaamse Gebarentaal.

Fevlado “Helen Keller club” – HKC

Het doel van HKC is het bevorderen en behartigen van de belangen en het welzijn voor de doofblinden/doofslechtzienden in Vlaanderen. De Helen Kellerclub is ontstaan als een ontspanningsclub voor Dove Gebarentaligen met bijkomende visus-problemen. De club richt zich nu tot alle doven en slechthorenden met visuele beperkingen.

HKC wil haar doel bereiken door het regelmatig organiseren van bijeenkomsten (6 à 10 per jaar) voor de doofblinden /doofslechtzienden. Naast vorming zijn er vooral ontspanningsactiviteiten.

Daar komen ook vrijwilligers om te helpen bij de communicatie en de mobiliteit. Tevens zijn er tolken Vlaamse Gebarentaal, tactiele tolken en schrijftolken aanwezig.

Het is ook de bedoeling van HKC om de problematiek van én niet horen én niet goed zien bekend te maken (bv. het syndroom van Usher). HKC verspreidt interessante informatie via Dovennieuws en het HKC-magazine. Bij HKC kunnen mensen met hun vragen terecht. Soms wordt er doorverwezen naar gespecialiseerde diensten voor doven, slechthorenden en/of blinden, slechtzienden.

HKC is ook vertegenwoordigd in de vzw Anna Timmerman die de belangen van doofblinde kinderen en volwassenen behartigt.

Jaarlijks wordt er een studiedag georganiseerd voor doofblinden, familie en geïnteresseerden. In 2006 ging deze ontmoetingsdag door op 18 november.

Vzw Mentor in Kortrijk ijvert voor aangepaste cursussen, hulpmiddelen en activiteiten voor alle personen met beperkingen. Regelmatig nemen HKC-leden deel aan activiteiten, waaronder bijvoorbeeld infobeurzen. Er zijn ook regelmatig contacten met de Helen Keller Stichting uit Rotterdam (Nederland).

Er worden per jaar 8 à 10 activiteiten georganiseerd, meestal in het DOC Effeta – Polderstraat 76a te St-Kruis Brugge. De activiteiten worden aangekondigd op de website van www.ushersyndroom.be , www.fevlado.be en in ‘Dovennieuws’.

De club telde in januari 2006 37 leden, waarvan 13 Doofblinden met 7 dove partners, 10 Doven en 7 horenden.

Een overzicht van de activiteiten in 2006:

- Januari: Nieuwjaarsreceptie en voorstelling van het nieuwe bestuur en de algemene vergadering
- Februari: Rad van Fortuin

- Maart: Spaghettifestijn en brouwerijbezoek
- April: Tandemtocht
- Mei: Wandeling en gezellig samenzijn
- Juni: Strandwandeling en gocarttocht in Duinbergen. Deelname aan BBQ van Nowedo
- September: deelname aan WDD met een infostand
- Oktober: Kipfestijn –9 jarig bestaan
- November: Algemene vergadering en voelspel
- December: Kerstfeest

Naast ontspanningsactiviteiten probeert HKC ook aan vorming te doen. In 2006 jaar is dit op verschillende manieren gebeurd:

- Oefensessies in gebruik van 4 handengebaren
- Werelddovendag (WDD)
- Studiedag: Anna Timmerman op 18 november 2006
- Begin oktober: Congres 'Listen to me' (conferentie voor doofblinde kinderen en hun begeleiders of ouders) in Salou (Spanje). HKC was medesponsor voor 2 leden.

Fevlado – Reisdienst

Fevlado-Reisdienst "Dove Trekvogels" organiseert groepsreizen voor dove en slechthorende gebarentaalgebruikers. Dit kan zowel een reis in Europa zijn als daarbuiten. Er reist altijd een doventolk mee die de informatie van de plaatselijke gids vertaalt in Vlaamse Gebarentaal. Ook worden vragen vertaald van Vlaamse Gebarentaal naar gesproken taal.

De Reisdienst vergadert zo' n 4-tal keer per jaar, waar de praktische organisatie van de reizen besproken wordt. De dienst richt zich per mail, via het tijdschrift Dovennieuws of via de website van Fevlado naar zijn doelpubliek, verspreid over heel Vlaanderen. Ook wordt hun werking jaarlijks toegelicht via de infostand op Werelddovendag, Teletekst ondertiteling op de televisie, en aankondigingen in maandbladen.

In februari had er een reisbijeenkomst plaats voor alle geïnteresseerden waar foto's en een video van voorbije reizen werden getoond. Tijdens diezelfde bijeenkomst werd er informatie gegeven over de citytrip naar Barcelona in mei en de reis naar Malta in augustus.

Aan de citytrip naar Barcelona namen 19 personen deel en een tolk Vlaamse Gebarentaal. Een gedetailleerd verslag over deze reis kan je nalezen op de website: www.fevlado.be/reisdienst/verslagen.

23 personen en een tolk Vlaamse Gebarentaal reisden mee naar Malta. Ook van deze reis kan je het verslag nalezen op de website: www.fevlado.be/reisdienst/verslagen.

De reisdienst verzorgde ook in 2006 een infostand tijdens de WereldDovenDag met informatie en beeldmateriaal over volgende reizen: Citrip Rome, China, Westkust USA, IJsland, Citytrip Berlijn.

De bij de Ledenbeweging aangesloten zelfstandige vzw is VDSB.

Vlaamse Doven Sport Bond – VDSB vzw

De VDSB is een onafhankelijke organisatie, aangesloten bij Fevlado. Deze vzw wil de sportieve contacten bevorderen tussen doven onderling, en de relaties met buitenlandse dovensportclubs bevorderen. Fevlado ondersteunt deze vzw vooral op administratief vlak, vooral met betrekking tot de sportfederatie Sporta, en helpt hen bij de verspreiding van informatie.

Tijdens regelmatige contacten in 2006 werd er informatie uitgewisseld en overleg gepleegd over verschillende punten, zoals de voorbereiding van het E.K. Volley dat plaats heeft in mei 2007, en het E.K. Volley in juni 2007.